

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**AntiLutherus Judoci Clichtouei Neoportuensis. Doctoris
Theologi, Academiæ Parrhisie[n]sis**

Clicthove, Josse

[Köln], 1525

VD16 C 4189

Alijs adhuc rationibus demonstrari, non omnes Christianos sine q[uo]uis
discrimine, esse sacerdotes V

urn:nbn:de:hbz:466:1-36183

laicorum, & miscere sacra prophanis. Separauit quidē deo & in lege Mosaica & euāgelica oraculisq; propheticis: sacerdotes à sodalito populari. Quanta ergo est temeritas eorum, q uolū ipsos cōmiserere laicorum cōtubernio: ut nullā ab eis habeant gradus distinctionem?

¶ Quarta. Christ⁹ in nouissima eccl̄a, secundū probatissimā illu- IIII.

striū authoꝝ s̄niā, discipulos suos cōstituit sacerdotes: cū sacratis- simi sui corporis & sanguinis mysteriū ipsiſ frequentandū cōmisit, his uerbis. Hoc facite in mēā cōmemorationē. Et hēc quotiescūq; feceritis in mei memoriā facieū. At neq; tunc pueris neq; mulieri b⁹ legiē cōmendasse sacramētū eucharistiae cōfēcrandū aut cele- brandum sed tñ apostolis & discipulis cū quib⁹ tū discubuit, quib⁹ & potestatē contulit ac legē statuit, alios ei muneri idoneos ordi- nandi ad sacerdotale officiū, q à turba promiscua segregati, certo cōfēcationis ritu traditiōib⁹ apostolicis cōstituēdo: a sc̄ifcerenf ad eū ordinē. haud se⁹ atq; unctione, sacraꝝ uestiū amictu, & certis alijs cārīmois, in veteri lege consecrabant̄ dei iussu, illius tēporis sacerdotes. Quod igif Christ⁹ exemplo suo docuit, quod etiam in ecclesia faciundū constituit, ut scilicet spectatae uirtutis & doctri- nae deligerent̄ sacerdotes ad ministeriū altaris, & legitimo, ritu cō- secrarent̄: q̄s audebit res̄cindere, & sola baptiſmi suscep̄tione sacer- dotes oēs passim fieri, aſtruere: cū in antiqua lege, ſuscepta: circū- cilio (cui in noua: teſpōdet baptism⁹) nō reddiderit omnes sacerdo- tes: sed præter eam certa cōfēratio, tpe defiſito determinatiq; p- ſonis ſecundum diuinū iſtitutum accōmodata: sacerdotali digni- tate inſignierit illos quibus ipſa adhibebatur.

¶ Alijs adhuc rationib⁹ cōmonſtrati: nō oēs Christia- nos ſine quoq; diſcrimine eſſe ſacerdotes. Cap. V.

Non fuerit p̄terea incongruū, & alias afferre ratio- nes in p̄ſentia, superiorib⁹q; adjicere: quae patefa- ciant ampliusidem propositum, & conuincant non omnes passim Christianos, habendos eſſe uel dicen- dos ſacerdotes. ¶ Sit itaq; hēc: in ſuo ordine quinta. V.
Beat⁹ Paulus ad Timotheum ſcribens, ſimiliter & ad Titum: qui- bus effulgere moribus ac uirtutum ornamentis debeat episcop⁹ & diaconi, latius explicat, inſinuās eo ipſo: nō oēs promiscue aut ſi- ne delectu, ad eos gradus eccl̄asticos eſſe aſſumendos. Quod ſi
non

Lucæ 22.
1. Corin. II.

Exodi 28.
Leuitici 2.

V.
1. Timo. 3.
Titum 1.

LIBER SECUNDVS

non omnes, episcopi sunt censendi uel diaconi: cur censetur omnes signati charactere fidei, sacerdotes? Scribit & ad Timotheum idem apostolus: q[uod] nemini cito manus imponeret, ad sacerdotum scilicet consecratione, innuens hisce uerbis, sine manu episcopaliū in positione nō cōstitui quē p[ro]ia sacerdotē: neq[ue] solum sufficere bapti smū, ad huius officij rationem obtinendā. Quod & ex illis eiusdem apostoli uerbis ad ipsum Timotheum: euadit apertius. Noli neglige gratiā quae in te est; quae data est tibi p[ro] prophetā, cū impositione manu presbyteri. Et iterū. Resuscites gratiā q[ue] est in temporis impositione manuū mearū. Quod si p[ro] susceptione baptismi factus fuisset Timotheus sacerdos: quid opus fuisset circa eū ordinatione Pauli, aut quid operata fuisset manuū eius super ipsum impositionem? Titum. Titū p[re]terea admonet Paulus: ut cōstituat per ciuitates presbyteros, q[ue] cōstitutio omnino superuacua esset: si protinus omnes, atq[ue] baptizati sunt, euaderēt sacerdotes. In actibus etiam apostolorum de Paulo & collegis eius dictū est. Cum cōstituissent illis per diueras ecclesias presbyteros. Quomodo igitur illi, simul atq[ue] baptismō abluti sunt, fuerūt sacerdotes: si postea ex cōstitutione Pauli & suo rum, ad sacerdotiū sunt profecti. Rursum in eodem actuum apostolicorū libro refert Lucas, q[ue] cū Paulus acciri curasset Miletum ex Epheso maiores natu ecclesiae: inter cetera ipsiis cōtestatus est, q[ue] eos spiritus sanctus posuerit episcopos regere ecclesiam dei. Vbi per maiores natu ecclesiae intelliguntur sacerdotes: authoritatem gubernandi ecclesiam, administratoriamq[ue] potestatem habentes, quos ad id perticulatum delectos atq[ue] à spiritu sancto assumptos: hic prohibet Paulus. Quomodo igitur illi: ex ablutione baptismali facti sunt sacerdotes: aut quonā modo erit sacerdotium: in noua legge omnibus promiscuū? ¶ Sexta. Beatus pater Dionysius in libro de ecclesiastica hierarchia, sacerdotalem ordinem manifeste à sancta plebe distinguit: & ab ipso ecclesia Christi exordio, distinctum suisse innuit. Siquidem ritum consecrandi sacerdotes à pontifice, quo primitiuā tunc utebatur ecclesia ex traditione apostolorum: accurate describit. Deinde ordinē plebis sancte, sacerdotali ministerio subiecti illuminandum: cum ait in sexto eiusdem libri capite. Medius aut cōtemplatiuus ordo est, & sacerdotū quorundam p[ro] capti suo in omni mūditia particeps: qui ad illuminandum sacerdotibus est

Dionysius.

est distributus. Hūc equidem sanctæ plebis ordinē dixerim: ut po-
te per omnē purgationē profectum, sanctorumq; mysteriorū con-
tuitu sacro(ut fas est) cōsortioq; dignatum. Hæc ille. Huiusmodi
autem ordinatissima sacerdotum à plebe discretio: ipsorumq; ab epi-
scopis per certos ritus & cōstitutas cærimonias cōfiscatio: ab ipso e-
uangelicæ legis exortu per totū ecclesiæ sancte decursum ad hæc
usq; tpa nostra,inconcusse & incontaminata seruata est. Quid igit
tanta approbatam antiquitate temporis distinctionē sacerdotalis
ordinis à reliquo populo Christiāo:nūc demoliti cōnītitur Luthe-
rus,& inordinatissima confusione subuertere? ¶ Septima ratiō. In
republica ciuili: nō omnes sine discrimine reges sunt, aut duces po-
puli, aut principes, sed n̄ tantum: qui hæreditaria successione, dele-
ctu populi, aut constitutione superioris potestatis, ad dominatum
sunt assumpti. Quod & beatus Petrus clare demōstrat: ita scribēs.
Subditi estote omni humanæ creaturæ: propter deum. siue regi q
si præcellenti: siue ducibus tanquā ab eo missis, ad vindictā male-
factorū, laudem uero honorū. Idem quoq; comprobat & sanctus
Paulus in epistola ad Romanos: his uerbis. Omnis anima sublimio Roma. 3
ribus potestatibus subdita sit. Non est enim potestas: nisi à deo, que
aut sunt à deo: ordinata sunt. Itaq; qui resistit potestati: dei ordina-
tioni resistit, qui autē resistit: ipsi sibi dānationē acquirūt. Et reliq;
eliusdem loci, in eandem consequentia sentētiā: liquidoq; prodē-
tia, principatū & potestatē in ciuili administratiōe, nō omnib; esse
communē. Quomodo igit in republica ecclesiastica erūt omnes q
signaculū fidei in baptismo suscepēt: sacerdotes, regesq; sacroq;
Nōne si ita se res haberet: lōge pulchrior esset partiū ciuilis faculta-
tis distinctio q ecclesiastica: nōne etiā multo foret elegātor in illa
q in hac cōcinnitas, decor & uenustas: cum tamē ecclesiastica: ciui-
lem longe dignitate antecedat. ¶ Octaua. Si omnibus sine ætatis VIII.
aut sexus discrimine cōueniat sacerdotiū, qui Christianismū sunt
professi: in iūtū cōueniēt etiam omnibus & sacerdotalia officia.
Nempe si quibus functiones ad sacerdotem pertinētes non com-
petunt: quomodo erunt illi sacerdotes, n̄ si nomine tenus & n̄ re
ipa: Perinde atq; titulo tenus rex ille esset: qui nec regnum obtine-
ret, in quo moderationem gerere posset regiam, nec populum, cui
regali potestate præsideret. Inania nang; sunt hæc dignitatum &
officiorum

t officiorum

LIBER SECUNDVS

officiorū nomina: si nō habeāt simul annexam suog ministerioꝝ ac munerū proprietū executionē. Sin uero quis admiserit, omni-
bus etiā Christianis cōgruere officia & ministeria sacerdotū: ad-
mittat etiā oportet, & pueros ut sacra faciat posse citra reprehēsiō
nē astare altaribꝝ, & delinquētiū cōfessionē audire. mulieres itidē
sacris induitas uestibꝝ posse sanctā cōsecrare hostiā: ac missę officiū
celebrare, quinimmo & laicos omnes penitētiū recōciliationem
audita eoꝝ cōfessione tētare posse: & sacramēta omnia ecclesiasti-
ca alijs ministrare. Sed quis unq adeo despiat: ut hanc extremam
ferat insaniam. Hippocraticis pharmacis purgandam?

Rationum Lutheranarū, cōprobare nitentiū, cōmu-
ne omnibus Christianis esse sacerdotiū euāgelicum &
nouae legis dissolutio.

Cap. VI.

- I. **Petri. 2** Aeterū insistit aliquot rationibus Lutherus in suo
de abroganda missa priuata libro: ad cōmonstran-
dū, nō esse propriū aliquibus & peculiare sacerdo-
tiū nouae legis primū obiectā illud beati Petri uer-
bū in priore sua epistola. **V**os aut̄ genus electū, re-
gale sacerdotiū: gēs sancta, populus acquisitionis. **Q**uod nō parti-
culatim ad destinatos ecclesiasticō muneri scribit: sed generatim
ad omnes fideles etiam laicos, quostamē sacerdotij titulo hono-
rat. Et eodem loco hisce uerbis cōpellat eosdem Petrus. Et ipsitā
Apoca. 5 q̄ lapides uiui superaedificarni domos spirituales in sacerdotium
sanctū. Rursum in **Apocalypsi cōct̄ stōꝝ**, aeternę glorię pticeps
Christo gratiarum actiones concinens: ait. Fecisti nos deo nostro:
regnū & sacerdotes. Et deinceps in eodem libro: de quibusq; inco-
Apoca. 20 lis supernæ ciuitatis, inquit beatus Ioannes. Sed erunt sacerdotes
dei et Christi eius. Vbi eos etiā qui laici, cū hic agerēt, fuerunt: sa-
cerdotum nomine insignit. **V**erum hic admirari lubet argutā
ipsius Lutheri dialecticam: qui cum Aristotelis damnat studium,
& gymnasia publica ad capessendas cuiusq; generis disciplinas re-
cte instituta: homon ymīa æquiuocatiōēq; uocabuli hic ludit, eaq;
inscritia sua totam obturbat ecclesiam Christi. Nempe sacerdos se-
cundū propriam & uulgatam acceptiōem, is est qui ecclesiasticae
addictus sorti altarisq; ministerio deputatus: sacratissimā in missę
officio eucharistiam deo offerendi sortitus est potestatē. Sacerdo-
tium